

NELIPÜHI C AASTAL

(Esimene lugemine Ap 2:1-11)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Kui nelipühipäev kätte jõudis, olid kõik ühes paigas koos. Äkki oli taevast kosta kohinat, nii nagu oleks tormituul puhunud, ja see kohin täitis kogu koja, kus nad viibisid. Ning neile ilmus tulekeeli, mis jagunesid ja jäid igaühe peale nende seast. Ja nad kõik said täis Püha Vaimu ja hakkasid rääkima võõraid keeli, nii nagu Vaim andis rääkida.

Aga Jeruusalemmas oli sel ajal palju jumalakartlikke juute kõigi rahvaste hulgast päikese all, ja kui tõusis kohin, jooksis kokku rahvasumm, ning nad kõik olid kohkunud, sest igaüks kuulis neid kõnelevat oma keelemurret. Nad panid seda imeks ja ütlesid üksteisele: Kas need mehed, kes räägivad, polegi Galileast? Kuidas siis igaüks meie seast kuuleb oma emakeelt? Meie, partlased, meedlased ja eelamlased, kes me elame Mesopotaamias, Judeas ja Kapadookias, kes me oleme pärit Pontusest ja Aasiast, Früügiast ja Pamfüüliast, Egiptusest ja Küreene poolse Liibüa aladelt, samuti siin asuvad roomlased ja juudid ühes proselüütidega – juudiusku pöördunudutega –, kreetalased ja araablased... Kuidas me kuuleme neid kõnelevat meie oma keelemurdeis Jumala suurtest tegudest? See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 104:1ab.24ac. 29bc-30 31.34. R:30)

R: Saada oma Vaim ja loo uueks maailma pale.

Kiida, minu hing, Issandat,
Issand, minu Issand, sina oled väga suur.
Kui arvukad on sinu teod, Issand,
kogu maa on täis sinu loodut.
R:

Kui sa võtad neilt hingamise,
nad heidavad hinge ja muutuvad jälle põrmuks.
Sina saadad oma vaimu ja nad luuakse,
sina teed uueks maailma palge.
R:

Issanda kirkus püsigu igavesti,
Issand olgu rõõmus oma tegude üle.

Olgu mu laul Issandale meele järgi,
sest oma rõõmu tahan ma leida Issandas.

R:

(Teine lugemine 1Ko 12:3b-7. 12-13)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Keegi ei või öelda: “Jeesus on Issand”, kui ta ei räägi Pühas Vaimus. Palju on ande, mis tulevad armust, kuid Vaim, kelle kaudu nad tulevad, on üks. Ja palju on ameteid, kuid Issand on üks ja seesama. Mitmel viisil võib Jumala vägi ilmsiks saada, kuid seda kõike teeb üks Jumal kõikide sees. Aga Vaim ilmutab end kõigile ühiseks hüveks, sest kui ihu on üks ja sel on palju liikmeid – ning kuigi liikmeid on palju, ometi ihu on üks – siis niisamuti on Kristusega. Oleme ju ühe Vaimu läbi ristitud ühte ihusse – nii juudid kui kreeklased, nii orjad kui vabad –, meie kõik oleme sama Vaimuga joodetud.
See on Jumala Sõna.

VENI SANCTE SPIRITUS

Püha Vaimu vägevus,
süüta oma sügavus
kirkus meile särama.

Tule vaeseid aitama,
vaimuvalgust jagama,
valvama meid õpeta.

Oled parim lohutus,
õnnis hingekülastus,
vaim meis üles ärata.

Mures oled leevendus,
kuumal päeval jahedus,
silmist pisar kuivata.

Ustavate südamed,
hinge aimamatud teed
täida oma armuga.

Muidu kõik on mõttetu,
patune ja sisutu,
kui Sa meid ei juhata.

Puhtaks tee, mis rikutud,
jooda põuast piinatut,
hingehaavad paranda.

Meie kõrkust painuta,
kalkus üles sulata,
valest aita hoiduda.

Rohket heldust osuta,
usulootust sisenda
oma seitsme anniga.

Anna vooruslikkust sa,
surmatunniks valmista,
lase õndsust pälvida.

(Keskaegne hümn “Veni Sancte Spiritus”
tõlge: Rein Öunapuu)

(Salm enne evangeeliumi)

Halleluuja. Tule, Püha Vaim, täida oma ustavate südamed
ja süüta meis oma armastuse tuli. Halleluuja.

(Evangeelium Jh 15:16-1719-23)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

“Kui te armastate mind, siis pidage mu käske! Ja ma palun Isa ja ta annab teile teise Lohutaja, et tema oleks teiega igavesti. Kui keegi armastab mind, küll ta peab minu sõna, ja minu Isa armastab teda ja me tuleme ja teeme eluaseme tema juurde. Kes mind ei armasta, ei pea mu sõnu. Ja sõna, mida te kuulete, ei ole minu, vaid Isa sõna, kes minu on saatnud. Seda ma olen teile rääkinud teie

juures viibides. Kuid Lohutaja, Püha Vaim, kelle Isa saadab minu nimel, tema õpetab teile kõik ja tuletab teile meelde kõik, mida mina teile olen öelnud.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, ma arvan, et paljudele meist on osaks saanud kogemus kohtumisest kiusliku ateistiga, kes küsib põlglikult irvitades: “Nooh, kus on siis nüüd sinu jumal? Vaata, kui palju on maailmas kannatusi: korruptsiooni, sõdu, piinamist ja tapmist!... Tõesta mulle nüüd, et Jumal on olemas!”

Seesugune vastasseis on kindlasti ebameeldiv ja solvav, sest mõnitusena esitatud küsimus ei ole mõeldud arutleva vestluse alustamiseks. Mis siis teha, kas minna selle ateistiga kaklema? Nojah, paraku tõestaksime vägivalda kasutades küll mitte Jumala, vaid hoopis kuradi olemasolu...

Tegelikult meie ei peagi vastama, küll Jumal vastab sellele ateistile kord ise.

Meil aga tuleb Jumala ees tunnistada omaenda arvukaid patte...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, mida me peaksime tegema siis, kui meil on ilmselt õigus, aga me ei saa seda hetkel kuidagi tõestada? Ebameeldiv tunne, kahtlemata! Kuid ebameeldivaid tundeid on teisigi, ja paljusid neist võime märgata juba loomade juures. Näiteks võime ette kujutada, kuidas tunneb end kass, kes hiireaugu kõrval varitseb: vahel kestab see väga pikka aega, enne kui avaneb võimalus rünnata. Nii kaua peab kiskja loom oma kannatamatust taltsutama, tõrjuma tüdimust, mis sunnib loobuma, keskenduma lootusele, et tema jaht osutub edukaks. Samuti peab aga ka saakloom leidma julgust edasi elada, kui ta näeb, kuidas tema kõrval keegi karjast maha murtakse; ta ei tohi keskenduda sellele, mis on kadunud, vaid sellele, mis on järel – mitte tarduma, vaid põgenema.

Loomad ei mõtle ilmselt sõnadega nii nagu inimesed, kes omaenda käitumist ja selle motiive oma sisetunnete põhjal kirjeldada oskavad. Kuid juba üsna madalal arenguastmel olevate elusolendite puhul võib oletada, et nende loomus töötab umbes sarnase skeemi järgi kui inimeste oma. Puudus tekitab vajaduse, vajadusest lähtub kavatsus, kavatsuse aluseks on usk, et selle täitumine on võimalik, ja lootus, et kavatsatud ettevõtmine käesoleval juhul ka tõesti õnnestub. Kui aga soovitu jääb hoolimata jõupingutustest kättesaamatuks, on tarvis teatud kompensatsioonimehhanismi – midagi lohtuse sarnast, mis leevendab läbikukkumise kogemusega kaasnevat masendust ja aitab koguda jõudu uueks ürituseks.

Armsad õed ja vennad, sõnaga “lohutuse” kaasnevad üldiselt mälestused lapsepõlvest, kui vanemad

haiget saanud põlvele peale puhusid, et lapse tähelepanu valust kõrvale juhtida, tema pead silitasid ja kinnitasid, et kohe-kohe läheb valu üle. Nagu minu vanaema mulle ikka ütles: läheb üle, läheb üle, enne kui noore naise saad... Ja juba hakkabki väike pisarates poiss õhinal juurdlema selle üle, kuidas ta suureks kasvab ja naise võtab – ja nutuhoog on nagu võluväel lõppenud...

Jumalasse saab inimene ainult uskuda – usk ei ole teadmine, vaid see on otsustamine tõenäosuse alusel. Usule toetumine aga eeldab leppimist, et suur osa maailma ja omaenda olemusest jääb inimesele ebaselgeks. Jumalasse uskudes tuleb tal arvestada oma küündimatusega ja lohutada ennast – see tähendab, tal tuleb tõrjuda oma teadvusest neid küsimusi, mis ei vii selles elus kuhugi välja, ning lükata edasi neile vastamine, teades, et vastus kunagi kindlasti tuleb. Kuid seesama usk kinnitab, et meie olemuse murdepunkt on antud meie eneste kätte – murdepunkt, mis otsustab, kas igaviku Jumala vastus meie maapealsetele küsimustele saab meile meeldima või mitte. Aamen.